

ROZPORZ DZENIE
RADY MINISTRÓW

z dnia 13 stycznia 2014 r.

w sprawie wprowadzenia "Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów Salmonella w stadach brojlerów gatunku kura (Gallus gallus)" na lata 2014-2016

(Dz. U. z dnia 20 stycznia 2014 r.)

Na podstawie art. 57 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342, z późn. zm.) zarządza się, co następuje:

1. Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wprowadza się "Krajowy program zwalczania niektórych serotypów Salmonella w stadach brojlerów gatunku kura (Gallus gallus)" na lata 2014-2016, stanowiący załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Program, o którym mowa w § 1, stosuje się od dnia 1 stycznia 2014 r.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Z A Ł C Z N I K

KRAJOWY PROGRAM ZWALCZANIA NIEKTÓRYCH SEROTYPÓW SALMONELLA W
STADACH BROJLERÓW GATUNKU KURA (GALLUS GALLUS) NA LATA 2014-2016

C Z A

1. Cel "Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów Salmonella w stadach brojlerów gatunku kura (Gallus gallus)"

Zgodnie z art. 5 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie zwalczania salmonelli i innych określonych odzwierzczych czynników chorobotwórczych przenoszonych przez żywność (Dz. Urz. WE L 325 z 12.12.2003, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 41, str. 328, z późn. zm.), zwanego dalej "rozporządzeniem nr 2160/2003", zadaniem krajowego programu zwalczania choroby odzwierczej i odzwierczego czynnika chorobotwórczego jest osiągnięcie celu wspólnotowego ograniczenia rozprzestrzeniania się chorób odzwierczych i odzwierczych czynników chorobotwórczych wymienionych w kolumnie 1 załącznika I do rozporządzenia w populacjach zwierząt wymienionych w kolumnie 2 załącznika I do rozporządzenia nr 2160/2003.

Od 2009 r. zwalczanie salmonellozy w stadach brojlerów w Rzeczypospolitej Polskiej prowadzono zgodnie z "Krajowym programem zwalczania niektórych serotypów Salmonella w stadach brojlerów gatunku kura (Gallus gallus)" na lata 2009-2011. Założeniem do tego Krajowego programu było osiągnięcie celu wspólnotowego określonego w art. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 646/2007 z dnia 12 czerwca 2007 r. wykonującego rozporządzenie (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do

wspólnotowego celu ograniczenia czystości występowania Salmonella Enteritidis i Salmonella Typhimurium u brojlerów i uchyla się tego rozporządzenie (WE) nr 1091/2005 (Dz. Urz. UE L 151 z 13.06.2007, str. 21), zwanego dalej "rozporządzeniem nr 646/2007".

Cel wspólnotowy określony w rozporządzeniu nr 646/2007 został ustanowiony na okres przejściowy obejmujący trzy lata. Od dnia 12 marca 2012 r. obowiązuje rozporządzenie Komisji (UE) nr 200/2012 z dnia 8 marca 2012 r. w sprawie unijnego celu ograniczenia występowania Salmonella Enteritidis i Salmonella Typhimurium w stadach brojlerów zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 71 z 09.03.2012, str. 31), zwane dalej "rozporządzeniem nr 200/2012", które określa cel unijny i system badawczy konieczny do sprawdzenia, czy osiągnięto cel unijny. Cel ten został osiągnięty w odniesieniu do stad brojlerów gatunku kura (Gallus gallus) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w odniesieniu do ograniczenia maksymalnej wartości procentowej stad brojlerów z wynikiem dodatnim badania na obecność Salmonella Enteritidis i Salmonella Typhimurium, w tym jednofazowej Salmonella Typhimurium o wzorze antygenowym I,4,[5],12:i:- do 1%. Obecnie celem programu jest utrzymanie poziomu zakażeń serotypami Salmonella objętymi programem lub obniżenie go poniżej tej wartości.

"Krajowy program zwalczania niektórych serotypów Salmonella w stadach brojlerów gatunku kura (Gallus gallus)", zwany dalej "programem", został opracowany dla uzyskania współfinansowania unijnego zgodnie z wymaganiami określonymi w decyzji Rady 2009/470/WE z dnia 25 maja 2009 r. w sprawie wydatków w dziedzinie weterynarii (Dz. Urz. UE L 155 z 18.06.2009, str. 30).

2. Populacja zwierząt i fazy produkcji, które muszą być objęte pobraniem próbek

Pobieranie próbek będzie odbywać się na zasadach określonych w ust. 2 załącznika do rozporządzenia nr 200/2012, zgodnie z minimalnymi wymaganiami w zakresie pobierania próbek, określonymi w załączniku B do rozporządzenia nr 2160/2003.

3. Zgodno z programem ze szczególnymi wymaganiami określonymi w załączniku C, D i E do rozporządzenia nr 2160/2003

W przypadku programu mają zastosowanie wymagania określone w rozporządzeniu nr 2160/2003 w załączniku II w załączniku E.

4. Wymagania ogólne

4.1. Występowanie serotypów Salmonella na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Od dnia 1 października 2005 r. do dnia 30 września 2006 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzono badania podstawowe dotyczące występowania pałeczek Salmonella w stadach brojlerów gatunku kura (Gallus gallus), zgodnie z decyzją Komisji 2005/636/WE z dnia 1 września 2005 r. w sprawie wkładu finansowego Wspólnoty na rzecz badania podstawowego dotyczącego występowania bakterii Salmonella spp. w stadach brojlerów gatunku Gallus gallus prowadzonego w Państwach Członkowskich (Dz. Urz. UE L 228 z 03.09.2005, str. 14).

Do badania pobrano próbki w 383 gospodarstwach utrzymujących powyżej 5000 brojlerów gatunku kura (Gallus gallus). Odsetek stad brojlerów zakażonych pałeczkami Salmonella wyniósł 58,7% i wahał się w poszczególnych województwach od 37,5% (woj. podlaskie) do 77,3% (woj. lubelskie).

Najczęściej notowanymi serotypami Salmonella u brojlerów gatunku kura (Gallus gallus) były: Salmonella Enteritidis (55,6%), Salmonella Infantis (14,4%) i Salmonella Hadar (8,8%), natomiast Salmonella Typhimurium stwierdzono w 4,7% zakażonych próbek.

W 2008 r. przebadano 18 156 stad. Próbkę do badań laboratoryjnych były pobierane przez producenta żywca kurcząt rzeźnych. Stwierdzono wyniki dodatnie w 977 przypadkach, co stanowi 5,4% przebadanych stad, w tym: odsetek stad zakażonych *Salmonella Enteritidis* wyniósł 2,9%, *Salmonella Typhimurium* - 0,2%, a zakażenie innymi serotypami *Salmonella* - 2,3%.

Najczęściej stwierdzanymi serotypami *Salmonella* u brojlerów były: *Salmonella Enteritidis* 2,9%, *Salmonella Seftenberg* 0,9%, *Salmonella Infantis* 0,69%.

W 2009 r. w ramach Krajowego programu zostało przebadanych 19 372 stada. Dodatnie wyniki badań w kierunku serotypów *Salmonella* objętych programem stwierdzono w 128 próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii, co stanowi 0,66% stad zbadanych.

W 2010 r. przebadano 26 892 stada. Dodatnie wyniki badań w kierunku serotypów *Salmonella* objętych programem stwierdzono w 180 próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii, w tym w 2 przypadkach stwierdzono efekt hamujący wzrost bakterii. Dodatkowo, jako zakażone serotypami *Salmonella* objętymi programem, wysłanych zostało do rzeźni 13 stad po badaniach dokonanych z inicjatywy producenta żywca kurcząt rzeźnych bez wykonywania badań przez powiatowego lekarza weterynarii. Procent stad zakażonych stanowił 0,72% stad zbadanych.

W 2011 r. przebadano 29 343 stada. Dodatnie wyniki badań w kierunku serotypów *Salmonella* objętych programem stwierdzono w 145 stadach (dotyczy próbek pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii oraz stad wysłanych do rzeźni z inicjatywy producenta żywca kurcząt rzeźnych bez wykonywania badań przez powiatowego lekarza weterynarii), w tym w 2 przypadkach stwierdzono efekt hamujący wzrost bakterii. Procent stad zakażonych stanowił 0,49% stad zbadanych.

W 2012 r. przebadano 31 182 stada. Dodatnie wyniki badań w kierunku serotypów *Salmonella* objętych programem stwierdzono w 87 stadach (dotyczy próbek pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii oraz stad wysłanych do rzeźni z inicjatywy producenta żywca kurcząt rzeźnych bez wykonywania badań przez powiatowego lekarza weterynarii), w tym w 1 przypadku stwierdzono efekt hamujący wzrost bakterii. Procent stad zakażonych stanowił 0,28% stad zbadanych.

4.2. Struktura i organizacja organów Inspekcji Weterynaryjnej

Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej właściwych władz wykonawczych w zakresie realizacji programów, o których mowa w art. 5 ust. 1 rozporządzenia nr 2160/2003, są organy Inspekcji Weterynaryjnej, tj. Główny Lekarz Weterynarii, wojewódzki lekarz weterynarii oraz powiatowy lekarz weterynarii. Obecnie funkcjonuje 16 wojewódzkich inspektoratów weterynarii oraz 305 powiatowych inspektoratów weterynarii.

Struktura oraz kompetencje organów Inspekcji Weterynaryjnej zostały określone w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 744, z późn. zm.).

Organy Inspekcji Weterynaryjnej współdziałają przy wykonywaniu swoich zadań z organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Farmaceutycznej, Inspekcji Handlowej, Inspekcji Transportu Drogowego, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz z organami jednostek samorządu terytorialnego.

W ramach programu badania laboratoryjne będą wykonywane przez laboratoria, o których mowa w art. 25 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.

Krajowe laboratorium referencyjne w zakresie badań określonych programem określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie krajowych laboratoriów referencyjnych (Dz. U. poz. 480 oraz z 2013 r. poz. 581).

4.3. Laboratoria, w których przeprowadza się badania laboratoryjne próbek pobranych w ramach programu

Badanie laboratoryjne próbek pobieranych w ramach programu przeprowadza si w laboratoriach urz dowych wyznaczonych przez Głównego Lekarza Weterynarii, zgodnie z art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.

W przypadkach uzasadnionych ekonomicznie lub organizacyjnie próbki pobrane w ramach programu przez powiatowego lekarza weterynarii włą ciwego ze wzgl du na miejsce prowadzenia przez podmiot działalno ci nadzorowanej, zwanego dalej "powiatowym lekarzem weterynarii", mog by przesłane do laboratorium urz dowego wyznaczonego przez Głównego Lekarza Weterynarii, zgodnie z art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, znajduj cego si w innym województwie. Powiatowy lekarz weterynarii jest obowi zany do powiadomienia wojewódzkiego lekarza weterynarii o zamiarze przesłania tych próbek do innego województwa. Wojewódzki lekarz weterynarii włą ciwy dla powiatu, w którym s pobierane próbki, powiadamia wojewódzkiego lekarza weterynarii włą ciwego ze wzgl du na poło enie laboratorium o zamiarze przesłania próbek.

Próbki pobrane z inicjatywy producenta ywca kurcz t rze nych mog by równie badane w laboratoriach urz dowych zatwierdzonych przez Głównego Lekarza Weterynarii, w trybie art. 25a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej w kierunku metody badawczej opisanej w zmianie do Polskiej Normy PN-EN ISO 6579:2003/A1:2007.

Wykaz laboratoriów zatwierdzonych przez Głównego Lekarza Weterynarii jest umieszczony, zgodnie z art. 25 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, na stronie internetowej administrowanej przez Główny Inspektorat Weterynarii (www.wetgiw.gov.pl).

Krajowym laboratorium referencyjnym o kierunku bada Salmonella (w zakresie chorób odzwierz cych), zgodnie z przepisami rozporz dzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie krajowych laboratoriów referencyjnych jest Laboratorium w Zakładzie Mikrobiologii Pa stwowego Instytutu Weterynaryjnego -Pa stwowego Instytutu Badawczego w Puławach.

Do próbek przesyłanych do bada laboratoryjnych, pobranych w ramach kontroli urz dowych, doł cza si wypełnione pismo przewodnie, którego wzór jest okre lony w zał czniku nr 6 do rozporz dzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 stycznia 2008 r. w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji zwi zanej ze zwalczaniem chorób zaka nych zwierz t (Dz. U. Nr 17, poz. 107).

W pi mie przewodnim doł czonym do próbek kierowanych do badania laboratoryjnego producent ywca kurcz t rze nych jest obowi zany umie ci informacje dotycz ce:

- 1) imienia i nazwiska oraz adresu albo nazwy oraz adresu producenta ywca kurcz t rze nych;
- 2) numeru lub oznaczenia stada oraz weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego gospodarstwa;
- 3) liczby próbek oraz rodzaju pobranego materiału;
- 4) daty i godziny pobrania próbek oraz ich wysłania do laboratorium;
- 5) rodzaju zastosowanej szczepionki w stadzie brojlerów gatunku kura (*Gallus gallus*) oraz terminu jej podania, je eli była stosowana;
- 6) stosowanych rodków przeciwdrobnoustrojowych, je eli były stosowane;
- 7) imienia i nazwiska oraz adresu osoby pobieraj cej próbki.

Laboratoria urz dowe wykonuj ce badania laboratoryjne w ramach programu, w ramach badania bakteriologicznego oceniaj ka dorazowo efekt hamuj cy wzrost bakterii.

W przypadku wykrycia serotypu Salmonella innego ni obj ty programem identyfikuje si ten serotyp i podaje jego nazw . Z wykonanych bada laboratoryjnych sporz dza si sprawozdanie. W sprawozdaniu nale y umie ci informacje o stadzie (numer lub oznaczenie stada), rodzaju badanego materiału oraz o wyniku badania ka dej z badanych próbek, zgodnie z jednym z nast puj cych wzorów:

- 1) w próbce nr... nie wykryto pałeczek z rodzaju Salmonella;
- 2) w próbce nr... wykryto jeden lub kilka z serotypów Salmonella obj tych programem (poda nazw serotypu);

- 3) w próbce nr... nie wykryto serotypu Salmonella obj tego programem, natomiast stwierdzono obecność Salmonella.....(poda nazw serotypu);
- 4) w próbce nr... wykryto efekt hamujący wzrost bakterii.

W przypadku gdy:

- 1) pismo przewodnie dołączone do próbek kierowanych do badania laboratoryjnego nie zawierało co najmniej informacji wymaganych zgodnie z ust. 4.3,
- 2) ilość lub rodzaj materiału do badania nie spełnia wymogów ustanowionych w załączniku do rozporządzenia nr 200/2012,
- 3) warunki transportu próbek do laboratorium nie spełniają wymagań ustanowionych w ust. 2.2.4 załącznika do rozporządzenia nr 200/2012
- laboratorium informuje o tym producenta żywca kurcząt rzeźnych drobiu przy przyjęciu próbek do badania laboratoryjnego. W przypadku gdy producent żywca kurcząt rzeźnych zdecydował o przeprowadzeniu badania laboratoryjnego, w sprawozdaniu z przeprowadzonych badań laboratoryjnych umieszcza się informację: "Badanie laboratoryjne nie może być traktowane jako przeprowadzone zgodnie z wymaganiami programu zwalczania niektórych serotypów Salmonella w stadach brojlerów gatunku kura (Gallus gallus)".

Laboratoria urzędowe wykonujące badania laboratoryjne w ramach programu oraz producenci żywca kurcząt rzeźnych po uzyskaniu dodatniego wyniku badania lub stwierdzeniu efektu hamującego wzrost bakterii w próbkach pobranych z inicjatywy producenta żywca kurcząt rzeźnych niezwłocznie informują o tym powiatowego lekarza weterynarii.

Laboratoria urzędowe wyznaczone przez Głównego Lekarza Weterynarii zgodnie z art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej po uzyskaniu dodatniego wyniku badania lub stwierdzeniu efektu hamującego wzrost bakterii w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii informują o tym powiatowego lekarza weterynarii oraz wojewódzkiego lekarza weterynarii.

Wszystkie sprawozdania z badań próbek pobranych zarówno z inicjatywy producenta żywca kurcząt rzeźnych, jak i pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii, są przesyłane do powiatowego lekarza weterynarii.

Laboratoria urzędowe wykonujące badania w ramach programu na koniec okresu sprawozdawczego, a na wniosek wojewódzkiego lekarza weterynarii przygotowują sprawozdanie dotyczące tych badań.

Laboratoria urzędowe wykonujące badania w ramach programu przechowują wszystkie izolaty Salmonella wyizolowane w ramach programu przez okres co najmniej dwóch lat od dnia uzyskania wyniku badania. Dodatkowo spośród tych izolatów laboratorium przesyła do krajowego laboratorium referencyjnego o kierunku badania Salmonella jeden szczep reprezentujący każdą stwierdzoną serotyp wraz z kartą informacyjną lub jeżeli nie została wykonana pełna identyfikacja serotypu - typ serologiczny w celu wykonania badań potwierdzających.

4.4. Metody stosowane do wykrywania serotypów Salmonella w stadach brojlerów gatunku kura (Gallus gallus)

Metody stosowane do wykrywania serotypów Salmonella w stadach brojlerów gatunku kura (Gallus gallus) są określone w ust. 3 załącznika do rozporządzenia nr 200/2012.

Do wykrywania serotypów objętych tym programem jest stosowana metoda zalecana przez Wspólnotowe Laboratorium Referencyjne w Bilthoven w Holandii. Metoda ta została opisana w załączniku D do normy PN-EN ISO 6579:2003/A1:2007 Mikrobiologia żywności i pasz - Horyzontalna metoda wykrywania Salmonella spp. (Załącznik D: Wykrywanie Salmonella w kale zwierząt i próbkach rodowiskowych z etapu produkcji pierwotnej), w której do selektywnego namnażania stosuje się półpłynny pożywkę MSR/V.

Serotypowaniu podlega przynajmniej jeden izolat z każdej dodatkowej próbki, zgodnie ze schematem Kaufmanna-White'a-Le Minora.

4.5. Urzędowe kontrole stad brojlerów gatunku kura (*Gallus gallus*) oraz urzędowe kontrole pasz przeznaczonych dla tych stad

Pobieranie próbek w ramach programu odbywa się w gospodarstwie.

We wszystkich stadach brojlerów gatunku kura (*Gallus gallus*) pobranie próbek z inicjatywy producenta żywca kurcząt rzeźnych powinno nastąpić w ciągu 3 tygodni przed planowanym przemieszczeniem brojlerów do rzeźni zgodnie z ust. 1 załącznika do rozporządzenia nr 200/2012. Wyniki badania próbek muszą być znane przed przemieszczeniem brojlerów do rzeźni zgodnie z załącznikiem B załącznika II do rozporządzenia nr 2160/2003.

Procedura pobierania próbek została określona w ust. 2.2 załącznika do rozporządzenia nr 200/2012, a analiza laboratoryjna próbek jest określona w ust. 3 tego załącznika.

Koszt pobrania, transportu oraz badania tych próbek w laboratorium ponosi producent żywca kurcząt rzeźnych.

Producent żywca kurcząt rzeźnych jest obowiązany poinformować powiatowego lekarza weterynarii o każdej zmianie stanu prawnego lub faktycznego zwierzęcego z prowadzeniem działalności nadzorowanej, w zakresie dotyczącym wymagań weterynaryjnych, w szczególności o umieszczeniu nowego stada brojlerów w kurniku. Informacja taka powinna zostać przekazana na piśmie w terminie siedmiu dni od dnia zaistnienia takiego zdarzenia. Jednocześnie producent żywca kurcząt rzeźnych przedkłada właściwemu miejscowo powiatowemu lekarzowi weterynarii harmonogram pobierania próbek w stadzie w celu zatwierdzenia.

Producent żywca kurcząt rzeźnych jest obowiązany do prowadzenia dokumentacji związanej z pobieraniem próbek, zawierającej co najmniej informacje dotyczące:

- 1) stada (liczba sztuk drobiu, wiek);
- 2) rodzaju próbek, daty i godziny pobrania próbek;
- 3) imienia i nazwiska oraz adresu osoby pobierającej próbki;
- 4) daty i godziny wysłania próbek do laboratorium;
- 5) nazwy i adresu laboratorium;
- 6) wyników badań laboratoryjnych próbek pobranych w ramach programu.

Dokumentację przechowuje się co najmniej przez 2 lata od dnia zbycia stada.

Powiatowy lekarz weterynarii nadzoruje prawidłowe pobieranie próbek z inicjatywy producenta żywca kurcząt rzeźnych oraz kontroluje dokumentację prowadzoną przez producenta żywca kurcząt rzeźnych. Nadzór ten obejmuje kontrolę realizacji harmonogramu oraz sposobu pobierania próbek. Kontrola sposobu pobierania próbek jest prowadzona z częstotliwością zależną od analizy ryzyka dokonanej przez powiatowego lekarza weterynarii. Czynności te odbywają się zgodnie z przepisami art. 19 i 20 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.

Nadzór może odbywać się w trakcie urzędowych kontroli gospodarstw oraz w każdym przypadku, jeżeli powiatowy lekarz weterynarii uzna, że zachodzi taka konieczność.

W przypadku stwierdzenia serotypów *Salmonella* objętych programem lub efektu hamującego wzrost bakterii w próbkach pobranych z inicjatywy producenta żywca kurcząt rzeźnych, powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza potwierdzające pobranie próbek w gospodarstwie. Próbkę do badań laboratoryjnych potwierdzających są pobierane we wszystkich stadach brojlerów, które będą przemieszczone do rzeźni w ciągu 3 tygodni.

Częstotliwość pobierania przez powiatowego lekarza weterynarii próbek jest określona w ust. 2.1 lit. b załącznika do rozporządzenia nr 200/2012.

Opłaty związane z badaniem laboratoryjnym próbek pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii, w przypadku stwierdzenia efektu hamującego wzrost bakterii, ponosi producent żywca kurcząt rzeźnych. Opłata zawiera:

- 1) koszt badania laboratoryjnego w wysokości określonej w poz. 7 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie sposobu ustalania i wysokości opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję

Weterynaryjn , sposobu i miejsc pobierania tych opłat oraz sposobu przekazywania informacji w tym zakresie Komisji Europejskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 388);

- 2) koszt dojazdu zwi zanego z pobraniem próbek i koszty dowozu próbek do laboratorium, wg stawek za jeden kilometr przebiegu pojazdu, ustalonych zgodnie z przepisami w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów u ywania do celów słu bowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów nieb d cych własno ci pracodawcy;
- 3) koszt u ytych wyrobów medycznych stosowanych w medycynie weterynaryjnej.

Urz dowe kontrole pasz przeznaczonych dla stad brojlerów gatunku kura (*Gallus gallus*) w zakresie wykrywania serotypów *Salmonella* obj tych programem s uj te w krajowym planie kontroli urz dowej pasz, przygotowanym i wdronym zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (Dz. U. Nr 144, poz. 1045, z pó n. zm.) oraz z tytułem V rozporz dzenia (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urz dowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodno ci z prawem paszowym i ywno ciowym oraz regulami dotycz cymi zdrowia zwierz t i dobrostanu zwierz t (Dz. Urz. UE L 165 z 30.04.2004, str. 1, z pó n. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 200).

5. Wymagania dotycz ce przedsi biorstw spo ywczych i paszowych obj tych programem

5.1. Liczba stad brojlerów oraz liczba sztuk brojlerów gatunku kura (*Gallus gallus*) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Według danych Inspekcji Weterynaryjnej, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w 2010 r. łączna liczba stad wynosiła 27 656, w 2011 r. - 29 889, a w 2012 r. - 32 448, co zostało przedstawione na rys. 1 i 2.

wzór

Rys. 1. Liczba stad brojlerów w latach 2010-2012 w poszczególnych województwach (ródło: Inspekcja Weterynaryjna)

wzór

Rys. 2. Liczba brojlerów w 2010-2012 w poszczególnych województwach (ródło: Inspekcja Weterynaryjna)

5.2. Struktura produkcji pasz

Struktur produkcji pasz w Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiaj tabele 1 i 2.

Tabela 1. Wielko produkcji pasz przemysłowych w Polsce w latach 2010-2012 (w tys. ton)

Produkt	2010	2011	2012 ^{*)}
Pasze dla drobiu	5118	5256	5310
Pasze dla wi	1693	1752	1725
Pasze dla bydła	767	866	865
Pasze dla pozostałych zwierz t (m.in. dla koni, owiec, kóz, ryb, zwierz t futerkowych)	328	326	330

Ogółem	7906	8200	8230

ródło: GUS, IERiG
*) Dane wst pne

Tabela 2. Struktura produkcji pasz przemysłowych dla drobiu w latach 2010-2012 (w %)

Rodzaj paszy	2010	2011	2012*)
Dla drobiu			
Mieszanki pełnoporcjowe	97,2	96,6	95,7
Mieszanki uzupełniaj ce	1,2	2,1	3,1
Premiksy	1,6	1,3	1,3
Ogółem	100,0	100,0	100,0
Dla wi			
Mieszanki pełnoporcjowe	52,2	64,0	67,8
Mieszanki uzupełniaj ce	41,8	31,6	29,0
Premiksy	6,0	4,4	3,2
Ogółem	100,0	100,0	100,0
Dla bydła			
Mieszanki pełnoporcjowe	69,9	59,8	51,9
Mieszanki uzupełniaj ce	22,1	37,4	46,5
Premiksy	8,0	2,9	1,6
Ogółem	100,0	100,0	100,0

ródło: GUS, IERiG
*) Dane wst pne

5.3. Wytyczne dotycz ce dobrych praktyk produkcji zwierz cej oraz inne wytyczne w zakresie bezpiecze stwa biologicznego

5.3.1. Zarz dzanie w zakresie higieny w gospodarstwach

W odniesieniu do stad brojlerów, minimalne wymagania i sposób utrzymywania brojlerów s okre lone w rozdziale 1 i 5 rozporz dzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie wymaga i sposobu post powania przy utrzymywaniu gatunków zwierz t gospodarskich, dla których normy ochrony zostały okre lone w przepisach Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 56, poz. 344, z pó n. zm.) oraz w rozporz dzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2009 r. w sprawie sposobu ustalania

poziomu obsady kurcząt brojlerów w kurniku, w którym są one utrzymywane (Dz. U. Nr 223, poz. 1784).

W gospodarstwie utrzymujcym drób powinny znajdować się co najmniej:

- 1) wydzielone miejsca do składowania rodaków odkałajczych, zabezpieczone przed dostępem osób niepowołanych;
- 2) wydzielone miejsce do składowania obornika;
- 3) miejsce zapewniające właściwe warunki do przetrzymywania produktów leczniczych weterynaryjnych, zabezpieczone przed dostępem osób niepowołanych;
- 4) odzież i obuwie przeznaczone tylko do obowiązków w gospodarstwie;
- 5) maty dezynfekcyjne nasączone rodkiem odkałajczym, przed wjazdem na teren gospodarstwa oraz przed wejściami do poszczególnych kurników;
- 6) rodaki odkałajcze w ilości niezbędnej do przeprowadzenia dorobku odkałania.

W odniesieniu do warunków utrzymania drobiu oraz zasad zarządzania gospodarstwem powinny zostać spełnione następujące rodki bioasekuracji, polegające na:

- 1) stosowaniu zasady "cały kurnik pełen/cały kurnik pusty";
- 2) zapewnieniu odpowiednich warunków utrzymania w zakresie temperatury, wilgotności, wymiany powietrza, dostępu światła;
- 3) stosowaniu prawidłowej obsady kurnika;
- 4) utrzymywaniu w jednym kurniku, w obrębie jednego stada, drobiu w jednakowym wieku;
- 5) izolacji poszczególnych kurników przez osobną obsługę, żywienie, narzędzia;
- 6) stosowaniu pasz kruszonych, sypkich i granulowanych w żywieniu drobiu;
- 7) zabezpieczeniu paszy przed dostępem gryzoni i dzikich ptaków;
- 8) rejestrowaniu wejść osób postronnych na teren gospodarstwa;
- 9) odkałaniu kół pojazdów wjeżdżających na teren gospodarstwa;
- 10) regularnym aktualizowaniu planu zabezpieczenia gospodarstwa przed gryzoniami;
- 11) rejestrowaniu prowadzonych regularnie czynności odkałania, dezynsekcji i deratyzacji.

Pomieszczenia, w których utrzymuje się drób, ich wyposażenie oraz sprzęt powinny być wykonane z materiałów nieszkodliwych dla zdrowia drobiu oraz nadających się do czyszczenia i odkałania.

5.3.2. Rodki zapobiegające zakażeniom przenoszonym przez pracowników gospodarstw lub zwierzęta, pasze i wodę pitną

Budynki, w których jest utrzymywany drób, powinny być:

- 1) zabezpieczone przed dostępem zwierząt innych niż utrzymywane w gospodarstwie;
- 2) utrzymywane w czystości;
- 3) oznakowane tabliczką z napisem "Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony".

Odchody oraz niezjedzone resztki paszy powinny zostać usuwane z pomieszczeń tak często, aby uniknąć zanieczyszczenia paszy lub wody.

Osoby zatrudnione do wykonywania czynności związanych z utrzymywaniem drobiu powinny:

- 1) stosować odzież ochronną, oddzielną do pracy przy kurniku;
- 2) posiadać aktualne badania na nosicielstwo pałeczek Salmonella;
- 3) zostać przeszkolone w zakresie higieny osobistej oraz możliwych dróg przenoszenia zakażenia za pośrednictwem odzieży, sprzętu.

5.3.3. Higiena transportu zwierząt do gospodarstw i z gospodarstw

Zalecenia dotyczące transportu drobiu:

- 1) drób powinien być przewożony zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2013 r. poz. 856) oraz rozporządzenia

Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i zwierzonych z tym działań oraz zmieniającej dyrektywę 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97 (Dz. Urz. UE L 3 z 05.01.2005, str. 1, z późn. zm.);

- 2) transport do gospodarstwa powinien odbywać się w pojazdach oraz w kontenerach lub pojemnikach transportowych, które zostały dokładnie oczyszczone i odkażone przed załadunkiem drobiu przy użyciu dopuszczonego do obrotu środka odkażającego w stężeniu umożliwiającym inaktywację pałeczek Salmonella;
- 3) bezpośrednio po rozładunku drobiu w gospodarstwie albo w rezerwie pojazdy oraz kontenery lub pojemniki transportowe powinny zostać oczyszczone i odkażone przy użyciu dopuszczonego do obrotu środka odkażającego w stężeniu umożliwiającym inaktywację pałeczek Salmonella.

5.4. Nadzór weterynaryjny nad gospodarstwami rolnymi

Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt ustanawia nadzór organów administracji publicznej nad prowadzeniem działalności zwierzonych z utrzymywaniem drobiu, określa warunki zapewniające odpowiedni poziom bezpieczeństwa epizootycznego dla prowadzenia tego rodzaju działalności oraz określa katalog środków nadzoru. Katalog ten obejmuje kompetencje organów administracji weterynaryjnej do wydawania aktów administracyjnych (decyzji administracyjnych) oraz prowadzenia działań faktycznych o charakterze materialno-technicznym.

Podjęcie i prowadzenie działalności nadzorowanej w zakresie utrzymywania zwierząt gospodarskich, w celu umieszczenia tych zwierząt lub produktów pochodzących z tych zwierząt lub od tych zwierząt na rynku, jest dozwolone po uprzednim zgłoszeniu, w formie pisemnej, zamiaru jej prowadzenia powiatowemu lekarzowi weterynarii właściwemu ze względu na przewidywane miejsce jej podjęcia i prowadzenia.

Podmioty prowadzące działalność nadzorowaną są obowiązane do poinformowania powiatowego lekarza weterynarii o zaprzestaniu prowadzenia określonego rodzaju działalności nadzorowanej, a także o każdej zmianie stanu prawnego lub faktycznego zwierzanego z prowadzeniem tej działalności, w zakresie dotyczącym wymagań weterynaryjnych. Informacja taka powinna zostać przekazana w formie pisemnej w terminie siedmiu dni od dnia zaistnienia takiego zdarzenia. Podmioty prowadzące działalność podlegającą nadzorowi organów Inspekcji Weterynaryjnej są obowiązane zapewnić spełnienie wymagań weterynaryjnych, lokalizacyjnych, zdrowotnych, higienicznych, sanitarnych, organizacyjnych, technicznych lub technologicznych zabezpieczających przed zagrożeniem epizootycznym, epidemicznym lub zapewniających jako produktów.

W ramach nadzoru sprawowanego przez organy Inspekcji Weterynaryjnej nad działalnością zwierzaną z drobiem pracownikom tej Inspekcji, jak również osobom wyznaczonym do wykonywania w jej imieniu określonych zadań, przysługuje prawo przeprowadzenia w każdym czasie kontroli w zakresie spełnienia przez podmioty nadzorowane wymagań weterynaryjnych. Uprawnienia kontrolne, oprócz prawa wstępu na teren prowadzenia przez podmiot działalność nadzorowanej, obejmują, zgodnie z art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, prawo do nieodpłatnego pobierania próbek do badań oraz udzielenia pisemnych lub ustnych informacji w zakresie objętym przedmiotem kontroli, w tym okazywania i udostępniania dokumentów lub danych informatycznych zwierzanych z tą kontrolą.

Jeżeli w wyniku kontroli zostaną stwierdzone uchybienia w spełnieniu wymagań weterynaryjnych przez podmioty nadzorowane, organy Inspekcji Weterynaryjnej mają kompetencje do doprowadzenia wadliwego stanu faktycznego do stanu nakazanego w przepisach prawa weterynaryjnego. Inspekcja Weterynaryjna działa w tym zakresie, także w realizacji funkcji kontrolnych z uprawnieniami władczymi dającymi możliwość wydawania decyzji administracyjnych, w tym nakazów oraz zakazów.

W przypadku stwierdzenia, że przy prowadzeniu działalności nadzorowanej są naruszone wymagania weterynaryjne, powiatowy lekarz weterynarii, zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, wydaje jedną z następujących decyzji administracyjnych:

- 1) nakazuje usunięcie uchybień w określonym terminie;
- 2) nakazuje wstrzymanie działalności do czasu usunięcia uchybień;
- 3) zakazuje umieszczania na rynku zwierząt lub handlu zwierzętami bądź innymi przedmiotami działalności albo zakazuje produkcji, umieszczania na rynku lub handlu określonymi produktami, wytwarzanymi przy prowadzeniu tej działalności.

O zakresie przedmiotowym decyzji rozstrzyga powiatowy lekarz weterynarii. Nie jest to jednak uznanie swobodne. Dokonując bowiem rozstrzygnięcia, organ Inspekcji Weterynaryjnej ma na względzie wynikające z naruszenia prawa weterynaryjnego zagrożenie zdrowia publicznego lub zdrowia zwierząt.

5.5. Wpis gospodarstw do rejestru

Zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, powiatowy lekarz weterynarii:

- 1) prowadzi rejestr podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną, o której mowa w ust. 5.4;
- 2) przekazuje, za pośrednictwem wojewódzkiego lekarza weterynarii, Głównemu Lekarzowi Weterynarii dane zawarte w rejestrze, a także informacje o każdej zmianie stanu faktycznego lub prawnego ujawnionego w tym rejestrze.

Wzór rejestru jest określony w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 stycznia 2012 r. w sprawie rejestru podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną (Dz. U. poz. 128).

5.6. Prowadzenie dokumentacji w gospodarstwach

Zgodnie z art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne, jeżeli tkanki i produkty pochodzące od zwierząt są przeznaczone do spożycia przez ludzi, to posiadacze tych zwierząt lub osoby odpowiedzialne za zwierzęta są obowiązani do posiadania dokumentacji w formie ewidencji nabycia, posiadania i stosowania produktów leczniczych weterynaryjnych oraz leczenia zwierząt prowadzonej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Szczegółowy zakres i sposób prowadzenia przez lekarzy weterynarii dokumentacji lekarsko-weterynaryjnej z wykonywanych czynności leczniczych i profilaktycznych oraz stosowanych produktów leczniczych, jak również zakres i sposób prowadzenia ewidencji leczenia zwierząt przez posiadacza zwierząt gospodarskich, a także tryb dokonywania wpisów w tej ewidencji przez lekarzy weterynarii leczących zwierzęta, jest określony w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 września 2011 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia dokumentacji lekarsko-weterynaryjnej i ewidencji leczenia zwierząt oraz wzorów tej dokumentacji i ewidencji.

Zgodnie z art. 69 ust. 4 ustawy z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne przedmiotów dokumentacji lekarz weterynarii oraz posiadacz zwierzęcia przechowuje przez okres 5 lat od daty dokonania w nich ostatniego wpisu.

Wzór dokumentacji obrotu detalicznego produktami leczniczymi weterynaryjnymi jest określony w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2008 r. w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji obrotu detalicznego produktami leczniczymi weterynaryjnymi i wzoru tej dokumentacji.

5.7. Dokumenty towarzyszące zwierzętom w przypadku ich wysyłki

W handlu, jak również przy przywozie, dokumenty są wystawiane zgodnie z:

- 1) rozporządzeniem Komisji (WE) nr 599/2004 z dnia 30 marca 2004 r. dotyczącym przyjęcia zharmonizowanego wzoru świadectwa i sprawozdania z kontroli zwierząt z wewnątrzspółnotowym handlem zwierzętami i produktami pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 94 z 31.03.2004, str. 44; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 43, str. 354);
- 2) rozporządzeniem Komisji (WE) nr 798/2008 z dnia 8 sierpnia 2008 r. ustanawiającym wykaz państw trzecich, terytoriów, stref lub grup, z których dopuszczalny jest przywóz do i tranzyt przez terytorium Wspólnoty drobiu i produktów drobiowych oraz wymogów dotyczących świadectw weterynaryjnych (Dz. Urz. UE L 226 z 23.08.2008, str. 1);
- 3) ustaw z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej (Dz. U. Nr 165, poz. 1590, z późn. zm.);
- 4) ustaw z dnia 10 grudnia 2003 r. o kontroli weterynaryjnej w handlu (Dz. U. z 2004 r. Nr 16, poz. 145, z późn. zm.);
- 5) ustaw z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Zgodnie z art. 18 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. WE L 31 z 01.02.2002, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 463), podmioty działające na rynku powinny zapewnić możliwość monitorowania żywności, pasz, zwierząt hodowlanych oraz wszelkich substancji przeznaczonych do dodania do żywności lub pasz. W tym celu podmioty te tworzą systemy i procedury umożliwiające przekazanie takich informacji na żądanie właściwych władz.

Zgodnie z art. 7 rozporządzenia (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 55; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 14) przesyłki produktów pochodzenia zwierzęcego są zaopatrywane w świadectwa lub inne dokumenty, które są określone w prawodawstwie unijnym.

Wywóz zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego odbywa się zgodnie z wymaganiami uzgodnionymi z władzami danego państwa.

Dodatkowo dla każdej przesyłki zwierząt przemieszczanej na terytorium Unii Europejskiej, w tym podlegającej wywozowi, wystawia się w systemie TRACES świadectwo zdrowia dla zwierząt w handlu wewnątrzspółnotowym.

5.8. Inne rodzki w celu zapewnienia identyfikacji zwierząt

W celu zapewnienia identyfikacji drobiu przemieszczanego na terytorium Unii Europejskiej wystawia się w systemie TRACES świadectwo zdrowia dla zwierząt w handlu zawierające szczegółowe dane dotyczące przesyłki tego drobiu, w szczególności miejsca pochodzenia i przeznaczenia.

W przypadku wywozu przesyłek dane dotyczące przesyłki są również wprowadzane do systemu TRACES. W systemie jest odnotowywana również kontrola dobrostanu na granicy.

Przy przywozie dla każdej przesyłki wystawiany jest dokument CVED zgodny z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 282/2004 z dnia 18 lutego 2004 r. wprowadzającym dokument zgłoszenia i kontroli weterynaryjnych dotyczących zwierząt wwozonych do Wspólnoty pochodzących z krajów trzecich (Dz. Urz. UE L 49 z 19.02.2004, str. 11; Dz. U. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 42, str. 462), którego oryginał towarzyszy przesyłce do miejsca przeznaczenia. Dodatkowo wersja elektroniczna dokumentu CVED jest wprowadzana do systemu TRACES.

1. Identyfikacja programu

Państwo członkowskie: Rzeczpospolita Polska

Choroba: salmonellozy odzwierzęce

Populacja zwierząt objęta programem: stada brojlerów gatunku kura (*Gallus gallus*)

Rok wdrożenia: 2014-2016

Nr referencyjny niniejszego dokumentu:

Dane kontaktowe:

Nazwa: Główny Inspektorat Weterynarii

2. Dane historyczne dotyczące rozwoju epidemiologicznego choroby salmonellozy odzwierzęcej określonej w części A ust. 1

W Rzeczypospolitej Polskiej stada hodowlane i rzeźne drobiu oraz stada towarowe monitorowano w kierunku gatunkowo specyficznych i niespecyficznych *Salmonella* od lipca 1999 r., zgodnie z instrukcjami Głównego Lekarza Weterynarii opracowanymi na podstawie dyrektywy Rady 92/117/EWG z dnia 17 grudnia 1992 r. dotyczącej środków ochrony przed określonymi chorobami odzwierzęcymi i odzwierzęcymi czynnikami chorobotwórczymi u zwierząt i w produktach pochodzenia zwierzęcego, w celu zapobiegania zakażeniom i zatruciom przenoszonym przez żywność (Dz. Urz. WE L 62 z 15.03.1993, str. 38, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 14, str. 40, z późn. zm.).

Badania kontrolne prowadzono na koszt właścicieli stad. Stada zakażone lub podejrzane o zakażenie podlegały ubojowi zgodnie z zasadami określonymi w dyrektywie Rady 71/118/EWG z dnia 15 lutego 1971 r. w sprawie problemów zdrowotnych wpływających na handel wieprzakiem drobiowym (Dz. Urz. UE L 55 z 08.03.1971, str. 23, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 1, str. 209, z późn. zm.).

W okresie od dnia 1 października 2005 r. do dnia 30 września 2006 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzono badania podstawowe dotyczące występowania pałeczek *Salmonella* w stadach brojlerów gatunku kura (*Gallus gallus*), zgodnie z decyzją Komisji 2005/636/WE z dnia 1 września 2005 r. w sprawie wkładu finansowego Wspólnoty na rzecz badania podstawowego dotyczącego występowania bakterii *Salmonella* spp. w stadach brojlerów gatunku *Gallus gallus* prowadzonego w Państwach Członkowskich (Dz. Urz. UE L 228 z 03.09.2005, str. 14). Do badania pobrano próbki w 383 gospodarstwach utrzymujących powyżej 5000 brojlerów. Odsetek stad brojlerów zakażonych pałeczkami *Salmonella* wyniósł 58,7% i wahał się w poszczególnych województwach od 37,5% (woj. podlaskie) do 77,3% (woj. lubelskie).

W 2008 r. w ramach badań pobranych próbek z inicjatywy właścicieli przebadano 18 156 stad. Stwierdzono dodatnie wyniki badań w 977 przypadkach, co stanowi 5,4% przebadanych stad, w tym odsetek stad zakażonych *Salmonella* Enteritidis wyniósł 2,9%, *Salmonella* Typhimurium - 0,2%, a zakażenie innymi serotypami *Salmonella* - 2,3%.

W 2009 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rozpoczęła się realizacja "Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonella* w stadach brojlerów gatunku kura (*Gallus gallus*)". Wyniki realizacji tego programu podano w tabeli 3.

Tabela 3. Wyniki realizacji krajowego programu zwalczania *Salmonella* w stadach brojlerów gatunku kura (*Gallus gallus*) w latach 2009-2012

Rok	Liczba stad zbadanych	Procent stad zakażonych
2012	31 182	0,28%

2011	29 343	0,49%
2010	26 892	0,72%
2009	19 372	0,66%

ródło: Inspekcja Weterynaryjna

Głównym, pierwotnym rezerwuarem odzwierzcych pałeczek Salmonella w Rzeczypospolitej Polskiej jest drób. Do zaka e u ludzi, zgodnie z danymi z raportu Europejskiego Urz du ds. Bezpiecze stwa ywno ci na temat tendencji i ródeł chorób odzwierzcych, odzwierzcych czynników chorobotwórczych oraz ognisk przenoszonych przez ywno z 2011 r., dochodzi najcz cieej przez spo ywanie ska onych produktów pochodzenia zwierz cego, tj. jaj i produktów jajecznych, oraz mi sa i przetworów mi snych, głównie drobiowych.

Informacje o zachorowaniach na choroby zaka ne, zaka eniach i zatruciach w Polsce s zbierane przez Zakład Epidemiologii Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - Pa stwowego Zakładu Higieny, a nast pnie publikowane na stronie internetowej Zakładu (www.pzh.gov.pl) w postaci dwutygodniowych meldunków o zachorowaniach na choroby zaka ne i zatruciach. Dane te s podane w tabeli 4.

Tabela 4. Dane dotycz ce liczby zatur pokarmowych wywołanych przez pałeczki Salmonella w latach 2008-2012

Rok	Liczba zarejestrowanych zatur pokarmowych wywołanych przez pałeczki Salmonella
2012	8 266
2011	8 652
2010	9 549
2009	8 855
2008	9 478

ródło: Zakład Epidemiologii Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - Pa stwowego Zakładu Higieny

3. Opis programu

Cel unijny programu został okre lony w art. 1 rozporz dzenia nr 200/2012, w odniesieniu do nast puj cych serotypów pałeczek Salmonella:

- 1) Salmonella Enteritidis;
- 2) Salmonella Typhimurium, w tym jednofazowa Salmonella Typhimurium o wzorze antygenowym 1,4,[5],12:i:-.

Cel unijny został osi gni ty w odniesieniu do stad brojlerów gatunku kura (*Gallus gallus*) w przypadku ograniczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej maksymalnej warto ci procentowej stad brojlerów z dodatnim wynikiem badania na obecno serotypów Salmonella obj tych programem do 1%. Obecnie celem programu jest utrzymanie osi gni tego poziomu zaka e serotypami Salmonella obj tymi programem lub obni enie go poni ej tej warto ci.

Na potrzeby realizacji programu przyjmuje się, że stado zagrożone w odniesieniu do celu unijnego jest to stado brojlerów gatunku kura (*Gallus gallus*), w którym w wyniku badania próbek przez powiatowego lekarza weterynarii pobranych zgodnie z ust. 1 oraz ust. 2 załącznika do rozporządzenia nr 200/2012 wykryto w jednej lub więcej próbek serotypy *Salmonella* objęte programem (inne niż szczepy szczepionkowe) lub w którym stwierdzono efekt hamujący wzrost bakterii.

Zgodnie z przepisami załącznika II części E ust. 1 do rozporządzenia nr 2160/2003 wieś i miasto drobiowe pozyskane z drobiu wymienionego w załączniku I do tego rozporządzenia (kury, indyki) nie mogą być wprowadzone do obrotu w celu spożycia przez ludzi, jeżeli nie zostanie spełnione kryterium bezpieczeństwa wyznaczone w ust. 1.28 rozdziału 1 załącznika I do rozporządzenia Komisji (WE) nr 2073/2005 z dnia 15 listopada 2005 r. w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących rodków spożywczych (Dz. Urz. UE L 338 z 22.12.2005, str. 1, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 1 ust. 3 rozporządzenia nr 2160/2003, program nie ma zastosowania przy produkcji mięsa pochodzącego z brojlerów gatunku kura (*Gallus gallus*) przeznaczonego do sprzedaży bezpośrednio lub na użytek własny.

Powiatowy lekarz weterynarii nadzoruje prawidłowe pobieranie próbek z inicjatywy producenta kurcząt rzeźnych oraz kontroluje dane zawarte w dokumentacji i sposób jej prowadzenia przez producenta kurcząt rzeźnych. Wykrycie serotypów *Salmonella* objętych programem lub stwierdzenie efektu hamującego wzrost bakterii w próbkach pobranych z inicjatywy producenta kurcząt rzeźnych powinno być bezzwłocznie zgłaszane powiatowemu lekarzowi weterynarii właściwemu dla miejsca prowadzenia działalności przez laboratorium przeprowadzające badanie próbek.

Dodatkowo w roku realizacji programu w co najmniej jednym stadzie brojlerów w gospodarstwie z 10% gospodarstw liczących powyżej 5000 sztuk brojlerów jest przeprowadzane pobranie próbek przez powiatowego lekarza weterynarii. Pobranie próbek przez powiatowego lekarza weterynarii jest przeprowadzane przy uwzględnieniu analizy ryzyka, jak również w każdym przypadku, gdy powiatowy lekarz weterynarii uzna, że zachodzi taka potrzeba.

4. Rodki przewidziane programem

4.1. Rodki podejmowane w odniesieniu do zwierząt lub produktów, u których albo w których wykryto *Salmonella* spp., w szczególności ci rodki podjęte w celu ochrony zdrowia publicznego, a także wszelkie podjęte rodki zapobiegawcze, takie jak szczepienia

4.1.1. Postępowanie producenta kurcząt rzeźnych i powiatowego lekarza weterynarii w przypadku wykrycia serotypu *Salmonella* objętego programem lub efektu hamującego wzrost bakterii w próbkach pobranych z inicjatywy producenta kurcząt rzeźnych w stadzie brojlerów gatunku kura (*Gallus gallus*).

4.1.1.1. W przypadku uzyskania dodatniego wyniku badań laboratoryjnych próbek pobranych z inicjatywy producenta kurcząt rzeźnych lub wykrycia efektu hamującego wzrost bakterii w okresie trzech tygodni przed przemieszczeniem brojlerów do rzeźni, producent kurcząt rzeźnych na podstawie art. 42 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt jest obowiązany do:

- 1) niezwłocznego zawiadomienia o tym powiatowego lekarza weterynarii;
- 2) pozostawienia brojlerów w miejscu ich utrzymywania i niewprowadzania tam innego drobiu;
- 3) uniemożliwienia osobom postronnym dostępu do kurnika lub miejsc utrzymywania brojlerów podejrzanych o zakażenie serotypem *Salmonella* objętych programem

- lub w których znajdują się ich zwłoki;
- 4) wstrzymania się od wywożenia, wynoszenia, zbywania mięsa, zwłok brojlerów, paszy, odchodów, ciółki pochodzącej od drobiu oraz innych przedmiotów znajdujących się w miejscu utrzymywania brojlerów;
- 5) udostępnienia organom Inspekcji Weterynaryjnej brojlerów do badań i zabiegów weterynaryjnych, a także udzielania pomocy przy wykonywaniu tych badań i zabiegów;
- 6) udzielania powiatowemu lekarzowi weterynarii wyjaśnień i informacji, które mogą mieć znaczenie dla wykrycia Salmonella i ródka zakażenia lub zapobiegania jej szerzeniu;
- 7) udostępnienia powiatowemu lekarzowi weterynarii dokumentacji dotyczącej stada, a w szczególności dokumentacji potwierdzającej zakup piskląt, ciółki, paszy, sprzedaż zwierząt oraz dokumentacji związanej z ewidencją leczenia;
- 8) związania standardów zoohigienicznych.

4.1.1.2. W przypadku uzyskania dodatniego wyniku badań laboratoryjnych próbek pobranych z inicjatywy producenta żywca kurcząt rzeźnych powiatowy lekarz weterynarii, zgodnie z art. 42 ust. 6 oraz z art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt:

- 1) przeprowadza dochodzenie epizootyczne w zakresie, o którym stanowi art. 42 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 2) pobiera próbki do badań laboratoryjnych we wszystkich stadach w gospodarstwie, które będą przemieszczone do rzeźni w ciągu 3 tygodni w sposób, który jest określony w załączniku do rozporządzenia nr 200/2012;
- 3) przeprowadza, w celu ustalenia ródka zakażenia stada serotypami Salmonella objętymi programem, badania:
 - a) paszy,
 - b) wody z ujęć własnych gospodarstwa;
- 4) nakazuje w drodze decyzji administracyjnej:
 - a) odosobnienie drobiu znajdujących się w gospodarstwie, w poszczególnych kurnikach lub w innych miejscach, w których drób jest utrzymywany,
 - b) zastosowanie produktów biobójczych przed wejściami i wyjściami z kurników, jak również wjazdami i wyjazdami z terenu gospodarstwa;
- 5) zakazuje w drodze decyzji administracyjnej:
 - a) stosowania produktów biobójczych, produktów leczniczych weterynaryjnych i innych środków utrudniających izolację pałeczek Salmonella w stadzie przed pobraniem próbek przez powiatowego lekarza weterynarii,
 - b) wywożenia z gospodarstwa mięsa, zwłok brojlerów, paszy, odchodów i ciółki pochodzącej od tego drobiu oraz pozostałych przedmiotów znajdujących się w miejscu utrzymywania brojlerów, bez jego zgody,
 - c) przemieszczania drobiu z gospodarstwa i do gospodarstwa oraz ze stada i do stada w obrębie gospodarstwa, chyba że drób przed zakończeniem tuczu, na wniosek producenta żywca kurcząt rzeźnych, zostanie przemieszczony do rzeźni w celu poddania ubojowi.

Powiatowy lekarz weterynarii po przeprowadzeniu analizy ryzyka w gospodarstwie, uwzględniając zalecenia wskazane w części A ust. 5.3, może odstąpić od zakazu przemieszczania brojlerów do gospodarstwa, określonego w lit. e tiret trzecie.

Czynności, nakazy i zakazy, o których mowa w ust. 4.1.1.2, są stosowane do czasu potwierdzenia lub wykluczenia przez powiatowego lekarza weterynarii wystąpienia w stadzie brojlerów gatunku kura (*Gallus gallus*) zakażenia serotypami Salmonella objętymi programem.

4.1.1.3. W przypadku uzyskania dodatniego wyniku badań laboratoryjnych próbek pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii w ramach dochodzenia

epizootycznego w kierunku serotypów Salmonella obj tych programem (innych niż szczepienia szczepionkowe) lub w przypadku wykrycia efektu hamującego wzrost bakterii, zgodnie z art. 44 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji administracyjnej:

1) nakazuje:

- a) unieszkodliwienie zwłok wszystkich sztuk drobiu padłego, zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 1) oraz środkami wykonawczymi przyjętymi zgodnie z art. 40 tego rozporządzenia,
 - b) zniszczenie pasz lub ich zagospodarowanie, po obróbce gwarantującej zabicie pałeczek Salmonella, jeżeli uzyskano dodatkowo wyniki badania próbek paszy w kierunku obecności serotypów Salmonella obj tych programem,
 - c) zniszczenie lub zagospodarowanie ściółki oraz odchodów, które mogły ulec skażeniu, zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) oraz środkami wykonawczymi przyjętymi zgodnie z jego art. 40,
 - d) zniszczenie lub poddanie odkażeniu pozostałych przedmiotów, które mogły ulec skażeniu,
 - e) dokładne oczyszczenie i odkażenie, pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii, kurników, w których był utrzymywany drób ze stada zakażonego w odniesieniu do celu unijnego, otoczenia budynków, środków transportu oraz pozostałych przedmiotów, które mogły ulec skażeniu, po wykonaniu czynności, o których mowa w lit. a-d,
 - f) podjęcie przez producenta kurcząt działań, mających na celu poprawę warunków zoohigienicznych oraz bezpieczeństwa epizootycznego w gospodarstwie, określonych w załączniku A ust. 5.3;
- 2) zakazuje przemieszczania drobiu ze stada zakażonego z gospodarstwa i do stada zakażonego w gospodarstwie oraz ze stada do stada w obrębie gospodarstwa, chyba że drób przed zakażeniem tuczu, na wniosek producenta kurcząt zostanie przemieszczony bezpośrednio do rzeźni w celu poddania ubojowi.

W przypadku dodatniego wyniku badań w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii koszty:

- 1) oczyszczenia i odkażenia kurników, w których był przetrzymywany drób ze stada brojlerów gatunku kura (*Gallus gallus*) zakażonego serotypem Salmonella obj tym programem, ich otoczenia, środków transportu oraz pozostałych przedmiotów, które mogły ulec skażeniu,
 - 2) podjętych działań, mających na celu poprawę warunków zoohigienicznych oraz bezpieczeństwa epizootycznego w gospodarstwie
- są ponoszone przez producenta kurcząt rzeźnych.

4.1.2. W przypadku uzyskania dodatniego wyniku badań próbek pobranych w ramach rutynowego pobierania próbek przez powiatowego lekarza weterynarii serotypu Salmonella obj tym programem lub efektu hamującego wzrost bakterii, zgodnie z ust. 2.1 lit. b załącznika do rozporządzenia 200/2012 w sprawie brojlerów gatunku kura (*Gallus gallus*), powiatowy lekarz weterynarii:

1) nakazuje, w drodze decyzji administracyjnej, podjąć działania określonych w ust. 4.1.1.3;

2) podejmuje działania opisane w ust. 4.1.1.2 pkt 1-3.

4.1.3. Przesyłki drobiu przemieszczane do rzeźni muszą być zaopatrzone w świadectwo zdrowia, którego wzór jest określony w załączniku I sekcji IV rozdziale X części A rozporządzenia (WE) nr 854/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące organizacji urzędowych kontroli w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 206; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 75), zwanego dalej "rozporządzeniem nr 854/2004".

Przy przemieszczaniu zakażonego drobiu do rzeźni, w świadectwie zdrowia umieszcza się następujące informacje:

1) w stadzie nie wykryto serotypów Salmonella objętych programem lub

2) w stadzie wykryto serotyp Salmonella objęty programem (poda nazwę serotypu).

Producent żywca kurcząt rzeźnych jest obowiązany do wpisywania w informacjach o łać cuchu żywca ciowym dla drobiu, określonych w załączniku II sekcji III do rozporządzenia nr 853/2004 również informacji o dodatnich wynikach badań wszystkich stwierdzonych serotypów Salmonella, w tym nieobjętych programem.

Przy przemieszczaniu do rzeźni drobiu, który nie był badany zgodnie z wymaganiami ustanowionymi w rozporządzeniu 200/2012 oraz w programie, w świadectwie zdrowia należy zaznaczyć fakt pochodzenia drobiu ze stada o nieznanym statusie w odniesieniu do Salmonella.

Badanie przedubojowe jest przeprowadzane zgodnie z załącznikiem I sekcji I rozdziałem II części B oraz załącznikiem I sekcji IV rozdziałem V części A rozporządzenia nr 854/2004. Postępowanie w trakcie uboju określa załącznik I sekcja II rozdział III pkt 7 rozporządzenia nr 854/2004. Ocena mięsa oraz sposób postępowania z mięsem pozyskanym z brojlerów gatunku kura (*Gallus gallus*), u których w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii stwierdzono serotyp Salmonella objęty programem, zostały określone w załączniku I sekcji II rozdziale V rozporządzenia (WE) nr 854/2004. Natomiast szczególne wymagania dotyczące takiego mięsa określone w załączniku II części E pkt 1 i 3 rozporządzenia nr 2160/2003.

4.1.4. Powiatowy lekarz weterynarii pobiera próbki do badań skuteczności wykonanego oczyszczenia i odkażenia przed ponownym umieszczeniem brojlerów w kurniku.

Próbki do badań stanowią pobrane:

1) 4 wymazy z powierzchni podłogi, w szczególności z miejsc popękanych, zagłębienia lub połączeń konstrukcyjnych - w laboratorium łczone w jedną próbkę zbiorczą oraz

2) 4 wymazy z powierzchni badanego pomieszczenia pobrane od poziomej podłogi do wysokości jednego metra - w laboratorium łczone w jedną próbkę zbiorczą, oraz

3) 3 wymazy z powierzchni urządzenia służącego do karmienia - każdy wymaz pobrany z pięciu metrów taśmy lub rynienki paszowej lub 6 wybranych losowo karmideł - w laboratorium łczone w jedną próbkę zbiorczą, oraz

4) 2 wymazy z powierzchni systemu wentylacyjnego (każdy wymaz może być ujęty do 3 wlotów lub wylotów tego systemu) - w laboratorium łczone w jedną próbkę zbiorczą.

W przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania, koszty pobrania kolejnych próbek do badań skuteczności wykonanego oczyszczenia i odkażenia, dojazdu do gospodarstwa oraz do laboratorium, jak również badania próbek w laboratorium są ponoszone przez producenta żywca kurcząt rzeźnych.

Ponowne umieszczenie drobiu w kurniku następuje tylko po uzyskaniu ujemnych wyników badań próbek pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii.

- 4.1.5. Powiatowy lekarz weterynarii, zgodnie z art. 51 ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, powiadamia niezwłocznie państwowego powiatowego inspektora sanitarnego właściwego ze względu na miejsce prowadzenia działalności o uzyskaniu dodatniego wyniku badań laboratoryjnych próbek pobranych w stadzie brojlerów gatunku kura (*Gallus gallus*), w kierunku serotypu *Salmonella* objętego programem.
- 4.1.6. Zasady stosowania środków zwalczających drobnoustroje, przeprowadzania szczepień oraz przyznawania odstępstw od obowiązków szczepień określone w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1177/2006 z dnia 1 sierpnia 2006 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących stosowania szczególnych metod kontroli w ramach krajowych programów na rzecz zwalczania salmonelli u drobiu (Dz. Urz. WE L 212 z 02.08.2006, str. 3). Zakaz stosowania środków zwalczających drobnoustroje dotyczy serotypów *Salmonella* objętych programem, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 2 ust. 2 tego rozporządzenia.

4.2. Podsumowanie środków przewidzianych programem

Okres trwania programu: 2014-2016

- 1) kontrola;
- 2) badania;
- 3) ubój drobiu z dodatnim wynikiem badań;
- 4) obróbka produktów pochodzenia zwierzęcego;
- 5) usuwanie produktów;
- 6) monitorowanie lub nadzór.

4.3. Władza centralna odpowiedzialna za nadzór nad realizacją programu i koordynację jego realizacji

Zgodnie z art. 57 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, Główny Lekarz Weterynarii jest odpowiedzialny za opracowanie programu, a następnie nadzoruje jego realizację oraz informuje Komisję Europejską o postępach w jego realizacji. Na poziomie województwa nadzór nad realizacją programu jest sprawowany przez wojewódzkiego lekarza weterynarii. Bezpośredni nadzór nad realizacją programu na poziomie powiatu sprawuje powiatowy lekarz weterynarii, który jest również odpowiedzialny za wykonywanie wszelkich czynności urzędowych w ramach programu.

4.4. Obszary geograficzne i administracyjne, na których program będzie realizowany

Program będzie realizowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Podział administracyjny przedstawia rys. 3

wzór

Rys. 3. Podział administracyjny Rzeczypospolitej Polskiej na województwa

4.5. Środki wdrożone w ramach programu

4.5.1. Środki i prawodawstwo w zakresie wpisu gospodarstw do rejestru

Zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, powiatowy lekarz weterynarii prowadzi rejestr podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną.

4.5.2. Rodki i prawodawstwo w zakresie identyfikacji brojlerów gatunku kura (*Gallus gallus*)

Nie dotyczy.

4.5.3. Rodki i prawodawstwo w zakresie powiadomienia o chorobie

Obowiązki w zakresie powiadamiania o chorobie wynikają z art. 42 ust. 1-9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Zgodnie z przepisem art. 51 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, organy Inspekcji Weterynaryjnej prowadzą system zbierania, przechowywania, analizowania, przetwarzania danych oraz informacji i przekazywania danych oraz informacji o chorobach zakaźnych zwierząt, w tym o chorobach objętych programem. Powiatowy lekarz weterynarii informuje siedmiu powiatowych lekarzy weterynarii oraz wojewódzkiego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce prowadzenia przez podmiot działalności nadzorowanej o powzięciu podejrzenia lub potwierdzeniu wystąpienia serotypu *Salmonella* objętego programem w stadzie brojlerów gatunku kura (*Gallus gallus*). Wojewódzki lekarz weterynarii przekazuje te dane oraz informacje Głównemu Lekarzowi Weterynarii.

Ponadto powiatowy lekarz weterynarii powiadamia państwowego powiatowego inspektora sanitarnego właściwego dla miejsca prowadzenia przez podmiot działalności nadzorowanej o wystąpieniu serotypu *Salmonella* objętego programem.

4.5.4. Rodki i prawodawstwo w przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania

Zostały opisane w ust. 4.

4.5.5. Rodki i stosowne prawodawstwo w zakresie kwalifikacji brojlerów gatunku kura (*Gallus gallus*) i stad

Nie dotyczy.

4.5.6. Procedury kontrolne, a zwłaszcza zasady przemieszczania zwierząt, które mogłyby być chore lub zakażone danymi chorobami oraz dotyczące regularnych inspekcji gospodarstw lub obszarów, na których wykryto zwierzęta chore lub zakażone

W przypadku uzyskania dodatniego wyniku badań laboratoryjnych próbek pobranych z inicjatywy producenta kurcząt rzeźnych, w zakresie wykrycia serotypu *Salmonella* objętego programem w stadzie brojlerów gatunku kura (*Gallus gallus*), stosuje się przepisy art. 42 ust. 1-5 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Powiatowy lekarz weterynarii, zgodnie z art. 44 ust. 1 tej ustawy, podejmuje czynności w celu wykrycia lub wykluczenia choroby, wydając decyzję administracyjną, w której nakazuje między innymi odosobnienie drobiu utrzymywanego w gospodarstwie w poszczególnych kurnikach lub w innych obiektach oraz zakazuje przemieszczania drobiu z gospodarstwa i do gospodarstwa, chyba że drób, na wniosek producenta kurcząt rzeźnych, zostanie przemieszczony do rzeźni i poddany ubojowi.

4.5.7. Rodki i prawodawstwo w zakresie kontroli choroby

rodki w zakresie kontroli choroby zostały opisane w ust. 1 cz. A oraz ust. 3 i 4 cz. B.

Prawodawstwo w zakresie kontroli choroby:

- 1) rozporządzenie nr 2160/2003;
- 2) ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 3) rozporządzenie nr 200/2010.

4.5.8. Rodki i prawodawstwo w zakresie odszkodowania dla właścicieli zwierząt poddanych ubojowi lub zabiciu

Odszkodowanie jest przyznawane zgodnie z art. 49 i 57c ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

4.5.9. Rodki i stosowne prawodawstwo w zakresie bezpieczeństwa biologicznego obywateli żyjące w gospodarstwach

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej.

Zaleca się stosowanie w gospodarstwie rodków bioasekuracji (biologicznej ochrony). Słone określone w zasadach dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) i dobrej praktyki higienicznej (GHP).

Dodatkowe informacje dotyczące spraw bezpieczeństwa biologicznego są umieszczane na stronie internetowej Inspekcji Weterynaryjnej - Głównego Inspektoratu Weterynarii w zakładce "Zdrowie i ochrona zwierząt".

5. Ogólny opis kosztów i korzyści wynikających z realizacji programu

Zasadnicze korzyści z realizacji programu dla producentów i wytwórców kurcząt i kaczek oraz podmiotów zajmujących się obrotem drobiem oraz mięsem drobiowym będzie możliwość prowadzenia swobodnego handlu oraz wywozu drobiu. Zgodnie z załącznikiem II rozdziałem E rozporządzenia nr 2160/2003, od dnia 1 grudnia 2011 r. mięsa drobiowe pozyskane z drobiu wymienionego w załączniku I do tego rozporządzenia (kury, indyki) nie mogą być wprowadzone do obrotu w celu spożycia przez ludzi, jeżeli nie zostanie spełnione kryterium bezpieczeństwa żywności określone w ust. 1.28 rozdziału 1 załącznika I do rozporządzenia Komisji (WE) nr 2073/2005 z dnia 15 listopada 2005 r. w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących rodków spożywczych.

Osiągnięciem celu unijnego polegającym na ograniczeniu liczby zakażonych stad brojlerów zwiększy konkurencyjność polskiego drobiu i mięsa drobiowego na rynku wspólnotowym, jak również na rynkach państw trzecich.

Ponadto należy podkreślić, że salmonelloza jest najczęściej notowanymi chorobami odzwierzęcymi, stąd realizacja programu ograniczy liczbę zakażeń ludzi, a w związku z tym zredukuje koszty leczenia tych chorób.

Szacowane ogólne koszty realizacji programu w 2014 r. wyniosły 91.201,40 zł (22.820,45 euro). Z ogólnej sumy szacowanych kosztów programu strona polska będzie występowała z wnioskiem o współfinansowanie programu w odniesieniu do kosztów w wysokości 9.794,50 euro.

Szacowane ogólne koszty realizacji programu w 2015 r. wyniosły 86.835,63 zł (22.543,97 euro). Z ogólnej sumy szacowanych kosztów programu strona polska będzie występowała z wnioskiem o współfinansowanie programu w odniesieniu do kosztów w wysokości 9.442,50 euro.

Szacowane ogólne koszty realizacji programu w 2016 r. wyniosły 82.465,15 zł

(22.286,99 euro). Z ogólnej sumy szacowanych kosztów programu strona polska b dzie wyst powała z wnioskiem o współfinansowanie programu w odniesieniu do kosztów w wysoko ci 9.090,50 euro.

S to szacunkowe koszty, które zostaną dostosowane do wielko ci wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zaka znych zwier t w ustawie bud etowej na rok 2014, 2015 oraz 2016.

6. Dane dotycz ce sytuacji epizootycznej z ostatnich pi ciu lat

6.1. Rozwój salmonellozy odzwierz cej

6.1.1. Dane dotycz ce rozwoju salmonellozy odzwierz cej

Rok: 2012

Region	Rodzaj stada ^{b)}	Ł czna liczba stad ^{c)}	Ł czna liczba brojlerów	Ł czna liczba stad obj tych programem	Ł czna liczba brojlerów obj tych programem	Liczba zbadanych stad ^{d)}	Serotyp ^{a)}	Liczba stad ^{e)} z dodatnim wynikiem bada a)	Liczba stad zlikwidowanych ^{a)}	Ł li bro poc ub za
Rzeczpospolita Polska	Stada brojlerów gatunku kura (Gallus gallus)	32 448	700 557 854	21 683	499 642 568	31 182	Salmonella Enteritidis, Salmonella Typhimurium	87	86	1 4

Rok: 2011

Region	Rodzaj stada ^{b)}	Ł czna liczba stad ^{c)}	Ł czna liczba brojlerów	Ł czna liczba stad obj tych programem	Ł czna liczba brojlerów obj tych programem	Liczba zbadanych stad ^{d)}	Serotyp ^{a)}	Liczba stad ^{e)} z dodatnim wynikiem bada a)	Liczba stad zlikwidowanych ^{a)}	Ł li bro poc ub za
Rzeczpospolita Polska	Stada brojlerów gatunku kura (Gallus gallus)	29 889	653 739 805	29 401	643 634 248	29 343	Salmonella Enteritidis, Salmonella Typhimurium	145	147	2 7

Rok: 2010

Region	Rodzaj stada ^{b)}	Ł czna liczba stad ^{c)}	Ł czna liczba brojlerów	Ł czna liczba stad obj tych programem	Ł czna liczba brojlerów obj tych programem	Liczba zbadanych stad ^{d)}	Serotyp ^{a)}	Liczba stad ^{e)} z dodatnim wynikiem	Liczba stad zlikwidowanych ^{a)}	br p
--------	----------------------------	----------------------------------	-------------------------	---------------------------------------	--	-------------------------------------	-----------------------	---	--	------

					m			bada ^{a)}		
Rzeczpospolita Polska	Stada brojlerów gatunku kura (Gallus gallus)	27 656	617 945 659	27 113	604 592 765	26 892	Salmonella Enteritidis, Salmonella Typhimurium	193	191	3

Rok: 2009

Region	Rodzaj stada ^{b)}	Ł czna liczba stad ^{c)}	Ł czna liczba brojlerów	Ł czna liczba stad obj tych programem	Ł czna liczba brojlerów obj tych programem	Liczba zbadanych stad ^{d)}	Serotyp ^{a)}	Liczba stad ^{e)} z dodatnim wynikiem bada ^{a)}	Liczba stad zlikwidowanych ^{a)}	
Rzeczpospolita Polska	Stada brojlerów gatunku kura (Gallus gallus)	21 784	727 043 724	19 941	685 762 412	19 372	Salmonella Enteritidis, Salmonella Typhimurium	128	125	2

Rok: 2008

Region	Rodzaj stada ^{b)}	Ł czna liczba stad ^{c)}	Ł czna liczba brojlerów	Ł czna liczba stad obj tych programem	Ł czna liczba brojlerów obj tych programem	Liczba zbadanych stad ^{d)}	Serotyp ^{a)}	Liczba stad ^{e)} z dodatnim wynikiem bada ^{a)}	Liczba stad zlikwidowanych ^{a)}	
Program nie był realizowany - brak danych	Stada brojlerów gatunku kura (Gallus gallus)	0	0	0	0	0	Salmonella Enteritidis, Salmonella Typhimurium	0	0	

a) dla Salmonella odzwierciedlać należy wskazać serotypy objęte programem kontroli: Salmonella Enteritidis, Salmonella Typhimurium

b) rodzaj stada

c) łączna liczba stad w regionie, włączając stada kwalifikujące się i niekwalifikujące się do programu

d) liczba stad zbadanych na obecność serotypu Salmonella objętego programem; w tej kolumnie należy stada liczyć dwa razy, nawet jeżeli przebadano je więcej niż raz

e) jeżeli, zgodnie z objaśnieniem d), zbadano stado więcej niż raz, dodatni wynik badania jest brany pod uwagę tylko raz

6.2. Dane rozwarstwione dotyczące badań w ramach nadzoru i badań laboratoryjnych

6.2.1. Dane rozwarstwione dotyczące badań w ramach nadzoru i badań laboratoryjnych

Rok: 2012

Region	Rodzaj badania	Opis badania	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem badania
Rzeczpospolita Polska	Badanie serologiczne	Określenie serotypu	139 (próbki pobrane przez powiatowego lekarza weterynarii)	87 (w tym 66 próbek z dodatnim wynikiem badania pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii)
Rzeczpospolita Polska	Badanie mikrobiologiczne	Wykrycie stada zakażonego	788 (próbki pobrane przez powiatowego lekarza weterynarii)	87 (w tym 66 próbek z dodatnim wynikiem badania pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii)

Rok: 2011

Region	Rodzaj badania	Opis badania	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem badania
Rzeczpospolita Polska	Badanie serologiczne	Określenie serotypu	223	146
Rzeczpospolita Polska	Badanie mikrobiologiczne	Wykrycie stada zakażonego	977	146

Rok: 2010

Region	Rodzaj badania	Opis badania	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem badania
Rzeczpospolita Polska	Badanie serologiczne	Określenie serotypu	470	193
Rzeczpospolita Polska	Badanie mikrobiologiczne	Wykrycie stada zakażonego	1 286	193

Rok: 2009

Region	Rodzaj badania	Opis badania	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem bada
Rzeczpospolita Polska	Badanie serologiczne	Okre lenie serotypu	259	128
Rzeczpospolita Polska	Badanie mikrobiologiczne	Wykrycie stada zaka onego	913	128

Rok: 2008

Region	Rodzaj badania	Opis badania	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem bada
Program nie był realizowany - brak danych	-	-	0	0

6.3. Dane dotycz ce zaka enia

Rok: 2012

Region	Liczba zaka onych stad	Liczba zaka onych zwierz t*
Rzeczpospolita Polska	87	1 439 185

Rok: 2011

Region	Liczba zaka onych stad	Liczba zaka onych zwierz t*
Rzeczpospolita Polska	147	2 700 676

Rok: 2010

Region	Liczba zaka onych stad	Liczba zaka onych zwierz t*
Rzeczpospolita Polska	191	3 600 349

Rok: 2009

Region	Liczba zaka onych stad	Liczba zaka onych zwierz t*
Rzeczpospolita Polska	125	2 411 424

Rok: 2008

Region	Liczba zakazanych stad	Liczba zakazanych zwierząt
Program nie był realizowany - brak danych	0	0

* liczba zwierząt poddanych ubojowi lub zabitych w ramach programu

7. Założenia programu

7.1. Założenia związane z badaniami

7.1.1. Założenia w zakresie badań diagnostycznych

Rok: 2014

Region ^{a)}	Rodzaj badania ^{b)}	Populacja docelowa ^{c)}	Rodzaj próbki ^{d)}	Cel ^{e)}	Liczba planowanych badań
Rzeczpospolita Polska	Badanie bakteriologiczne	Stada brojlerów gatunku kura (Gallus gallus)	Kał/okładziny na buty/kurcz	Wykrycie stada zakazanego	786
	Badanie serologiczne	Stada brojlerów gatunku kura (Gallus gallus)	Izolaty Salmonella z kału/okładzin na buty/kurzu	Określenie serotypu	131

Rok: 2015

Region ^{a)}	Rodzaj badania ^{b)}	Populacja docelowa ^{c)}	Rodzaj próbki ^{d)}	Cel ^{e)}	Liczba planowanych badań
Rzeczpospolita Polska	Badanie bakteriologiczne	Stada brojlerów gatunku kura (Gallus gallus)	Kał/okładziny na buty/kurcz	Wykrycie stada zakazanego	786
	Badanie serologiczne	Stada brojlerów gatunku kura (Gallus gallus)	Izolaty Salmonella z kału/okładzin na buty/kurzu	Określenie serotypu	131

Rok: 2016

Region ^{a)}	Rodzaj badania ^{b)}	Populacja docelowa ^{c)}	Rodzaj próbki ^{d)}	Cel ^{e)}	Liczba planowanych badań
Rzeczpospolita Polska	Badanie bakteriologiczne	Stada brojlerów gatunku kura	Kał/okładziny	Wykrycie stada zakazanego	786

		(Gallus gallus)	na buty/kurz		
	Badanie serologiczne	Stada brojlerów gatunku kura (Gallus gallus)	Izolaty Salmonella z kału/okładzin na buty/kurzu	Okre lenie serotypu	131

- a) region okre lony w zatwierdzonym programie zwalczania chorób pa stwa członkowskiego
b) opis badania
c) wyszczególnienie gatunków i kategorii zwierz t obj tych programem, w razie potrzeby
d) opis próbki (np. odchody)
e) opis celu (np. nadzór, monitorowanie, kontrola szczepie)

7.1.2. Zało enia w zakresie badania stad

Rok: 2014

Region	Rodzaj stada ^{b)}	Ł czna liczba stad ^{c)}	Ł czna liczba brojlerów	Ł czna liczba stad obj tych programem	Ł czna liczba brojlerów obj tych programem	Spodziewan a liczba stad do zbadania ^{d)}	Serotyp ^{a)}	Spodziewan a liczba stad ^{e)} z dodatnim wynikiem bada ^{a)}	Spodziewan a liczba stad do likwidacji ^{e)}	SP
Rzeczpospolita Polska	Brojlery gatunku kura (Gallus gallus)	32 500	700 560 000	31 500	700 000 000	31 500	Salmonella Enteritidis, Salmonella Typhimurium	79	79	1

Rok: 2015

Region	Rodzaj stada ^{b)}	Ł czna liczba stad ^{c)}	Ł czna liczba brojlerów	Ł czna liczba stad obj tych programem	Ł czna liczba brojlerów obj tych programem	Spodziewan a liczba stad do zbadania ^{d)}	Serotyp ^{a)}	Spodziewan a liczba stad ^{e)} z dodatnim wynikiem bada ^{a)}	Spodziewan a liczba stad do likwidacji ^{e)}	SP
Rzeczpospolita Polska	Brojlery gatunku kura (Gallus gallus)	32 500	700 560 000	31 500	700 000 000	31 500	Salmonella Enteritidis, Salmonella Typhimurium	63	63	U

Rok: 2016

Region	Rodzaj stada ^{b)}	Ł czna liczba stad ^{c)}	Ł czna liczba brojlerów	Ł czna liczba stad	Ł czna liczba brojlerów	Spodziewan a liczba stad	Serotyp ^{a)}	Spodziewan a liczba	Spodziewan a liczba	SP
--------	----------------------------	----------------------------------	-------------------------	--------------------	-------------------------	--------------------------	-----------------------	---------------------	---------------------	----

		liczba stad ^{c)}		obj tych programem	obj tych programem	do zbadania ^{d)}		stad ^{e)} z dodatnim wynikiem bada ^{a)}	stad do likwidacji ^{e)}	b
Rzeczpospolita Polska	Brojlery gatunku kura (Gallus gallus)	32 500	700 560 000	31 500	700 000 000	31 500	Salmonella Enteritidis, Salmonella Typhimurium	47	47	U

- a) dla Salmonella odzwierciedla i wskazuje serotypy objęte programem kontroli: Salmonella Enteritidis, Salmonella Typhimurium
- b) rodzaj stada
- c) łączna liczba stad istniejących w regionie, wliczając stada kwalifikujące się i niekwalifikujące się do programu
- d) liczba stad objętych programem; w tej kolumnie nie należy stada liczyć dwa razy, nawet jeżeli przebadano je więcej niż raz
- e) jeżeli stado zbadano więcej niż raz, próba z dodatnim wynikiem badania jest brana pod uwagę tylko raz

8. Szczegółowa analiza kosztów wynikających z realizacji programu

Rok: 2014

Przeznaczenie kosztów	Wyszczególnienie	Szacunkowa liczba jednostek	Szacunkowy jednostkowy koszt w złotych	Szacunkowy jednostkowy koszt w euro	Suma ogółem (w złotych)	Suma ogółem (w euro)	Finansowane unijne
1. Badania laboratoryjne							
Koszt badań laboratoryjnych	Badanie bakteriologiczne w ramach pobierania próbek przez powiatowego lekarza weterynarii	786	28,00	7,00	22 008,00	5 502,00	tak
Koszt badań laboratoryjnych	Badanie w kierunku stwierdzenia skuteczności przeprowadzonego odkażania	316	20,00	5,00	6 320,00	1 580,00	tak
Koszt badań laboratoryjnych	Badanie w kierunku określenia serotypu odpowiednich izolatów	131	60,00	15,00	7 860,00	1 965,00	tak
2. Szczepienia							
Szczepienia	Program nie przewiduje						
3. Koszty zniszczenia lub unieszkodliwienia							
Koszty zniszczenia lub unieszkodliwienia	Program nie przewiduje						

4. Czyszczenie i odka nianie							
Czyszczenie i odka nianie	Odka nianie jest rutynow czynno ci wykonywan zawsze przed wprowadzeniem kurcz t do kurnika, st d jego koszty ponoszone s przez producenta ywca kurcz t rze nych						
5. Wynagrodzenia (osoby zatrudnione do realizacji programu)							
Wynagrodzenia	Koszt wyceny paszy (godz.)	158	31,02	7,76	4 901,16	1 226,08	nie
6. Towary konsumpcyjne i specjalny sprz t							
Towary konsumpcyjne i specjalny sprz t	nie dotyczy						
7. Inne koszty							
Inne koszty	Badanie bakteriologiczne w ramach pobierania próbek przez powiatowego lekarza weterynarii, koszty krajowe wynikaj ce z przekroczenia ryczału wynosz cego 7 EUR	786	6,85	1,71	5 384,10	1 344,06	nie
Inne koszty	Badanie w kierunku stwierdzenia skuteczno ci przeprowadzonego odka niania, koszty krajowe wynikaj ce z przekroczenia ryczału wynosz cego 5 EUR	316	10,00	2,50	3 160,00	790,00	nie
Inne koszty	Badanie w kierunku okre lenia serotypu odpowiednich izolatów, koszty krajowe wynikaj ce z przekroczenia ryczału wynosz cego 15 EUR	131	85,96	21,49	11 260,76	2 815,19	nie
Inne koszty	Badanie laboratoryjne inne ni wymienione w pkt 1 (np. badania paszy i wody)	237	25,52	6,38	6 048,24	1 512,06	nie
Inne koszty	Odszkodowanie za pasze (tony)	7	1 372,92	343,23	9 610,44	2 402,61	nie
Inne koszty	Unieszkodliwienie odpadów laboratoryjnych (kg)	4 255	2,74	0,69	11 658,70	2 935,95	nie
8. Koszt pobrania próbek							
Koszt pobrania próbek	Koszt pobrania próbek	1 495	2,00	0,50	2 990,00	747,50	tak
OGÓŁEM					91 201,40	22 820,45	

OGÓŁEM (koszty kwalifikowane)	39 178,00	9 794,50	
-------------------------------	-----------	----------	--

- 1) Analiza obejmuje szacunki kosztów ponoszonych w ramach programu. Wszystkie wartości są podane bez VAT. Koszt programu obliczono wg kursu euro 4,00 zł, zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów z dnia 5 listopada 2013 r. dotyczącymi stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Są to szacunkowe koszty, które zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2014.

Rok: 2015

Przeznaczenie kosztów	Wyszczególnienie	Szacunkowa liczba jednostek	Szacunkowy jednostkowy koszt w złotych	Szacunkowy koszt w euro	Suma ogółem (w złotych)	Suma ogółem (w euro)	Finansowanie unijne
1. Badania laboratoryjne							
Koszt badań laboratoryjnych	Badanie bakteriologiczne w ramach pobierania próbek przez powiatowego lekarza weterynarii	786	26,95	7,00	21 182,7	5 502,00	tak
Koszt badań laboratoryjnych	Badanie w kierunku stwierdzenia skuteczności przeprowadzonego odkażania	252	19,25	5,00	4 851,00	1 260,00	tak
Koszt badań laboratoryjnych	Badanie w kierunku określenia serotypu odpowiednich izolatów	131	57,75	15,00	7 565,25	1 965,00	tak
2. Szczepienia							
Szczepienia	Program nie przewiduje						
3. Koszty zniszczenia lub unieszkodliwienia							
Koszty zniszczenia lub unieszkodliwienia	Program nie przewiduje						
4. Czyszczenie i odkażanie							
Czyszczenie i odkażanie	Odkażanie jest rutynową czynnością wykonywaną zawsze przed wprowadzeniem kurcząt do kurnika, stąd jego koszty ponoszone są przez producenta zwierząt						
5. Wynagrodzenia (osoby zatrudnione do realizacji programu)							
Wynagrodzenia	Koszt wyceny paszy (godz.)	126	31,02	8,06	3 908,52	1 015,56	nie
6. Towary konsumpcyjne i specjalny sprzęt							

Towary konsumpcyjne i specjalny sprzęt	nie dotyczy						
7. Inne koszty							
Inne koszty	Badanie bakteriologiczne w ramach pobierania próbek przez powiatowego lekarza weterynarii, koszty krajowe wynikające z przekroczenia ryczałtu wynoszącego 7 EUR	786	7,90	2,05	6 209,40	1611,30	nie
Inne koszty	Badanie w kierunku stwierdzenia skuteczności przeprowadzonego odkażania, koszty krajowe wynikające z przekroczenia ryczałtu wynoszącego 5 EUR	252	10,75	2,79	2 709,00	703,08	nie
Inne koszty	Badanie w kierunku określenia serotypu odpowiednich izolatów, koszty krajowe wynikające z przekroczenia ryczałtu wynoszącego 15 EUR	131	88,21	22,91	11 555,51	3 001,21	nie
Inne koszty	Badanie laboratoryjne inne niż wymieniane w pkt 1 (np. badania paszy i wody)	189	25,52	6,63	4 823,28	1 253,07	nie
Inne koszty	Odszkodowanie za pasze (tony)	7	1 372,92	356,60	9 610,44	2 496,20	nie
Inne koszty	Unieszkodliwienie odpadów laboratoryjnych (kg)	4 255	2,74	0,71	11 658,70	3 021,05	nie
8. Koszt pobrania próbek							
Koszt pobrania próbek	Koszt pobrania próbek	1 431	1,93	0,50	2 761,83	715,50	tak
OGÓŁEM					86 835,63	22 543,97	
OGÓŁEM (koszty kwalifikowane)					36 360,78	9 442,50	

1) Analiza obejmuje szacunki kosztów ponoszonych w ramach programu. Wszystkie wartości są podane bez VAT. Koszt programu obliczono wg kursu euro 3,85 zł, zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów z dnia 5 listopada 2013 r. dotyczącymi stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Są to szacunkowe koszty, które zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych

zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2015.

Rok: 2016

Przeznaczenie kosztów	Wyszczególnienie	Szacunkowa liczba jednostek	Szacunkowy jednostkowy koszt w złotych	Szacunkowy jednostkowy koszt w euro	Suma ogółem (w złotych)	Suma ogółem (w euro)	Finansowanie unijne
1. Badania laboratoryjne							
Koszt badań laboratoryjnych	Badanie bakteriologiczne w ramach pobierania próbek przez powiatowego lekarza weterynarii	786	25,90	7,00	20 357,40	5 502,00	tak
Koszt badań laboratoryjnych	Badanie w kierunku stwierdzenia skuteczności przeprowadzonego odkażania	188	18,50	5,00	3 478,00	940,00	tak
Koszt badań laboratoryjnych	Badanie w kierunku określenia serotypu odpowiednich izolatów	131	55,50	15,00	7 270,50	1 965,00	tak
2. Szczepienia							
Szczepienia	Program nie przewiduje						
3. Koszty zniszczenia lub unieszkodliwienia							
Koszty zniszczenia lub unieszkodliwienia	Program nie przewiduje						
4. Czyszczenie i odkażanie							
Czyszczenie i odkażanie	Odkażanie jest rutynową czynnością wykonywaną zawsze przed wprowadzeniem kurcząt do kurnika, stąd jego koszty ponoszone są przez producenta zwierząt kurcząt rzeźnych						
5. Wynagrodzenia (osoby zatrudnione do realizacji programu)							
Wynagrodzenia	Koszt wyceny paszy (godz.)	94	31,02	8,38	2 915,88	787,72	nie
6. Towary konsumpcyjne i specjalny sprzęt							
Towary konsumpcyjne i specjalny sprzęt	nie dotyczy						
7. Inne koszty							
Inne koszty	Badanie bakteriologiczne w ramach pobierania próbek przez powiatowego lekarza weterynarii, koszty	786	8,95	2,42	7 034,70	1 902,12	nie

	krajowe wynikaj ce z przekroczenia ryczałtu wynosz ce go 7 EUR						
Inne koszty	Badanie w kierunku stwierdzenia skuteczno ci przeprowadzonego odka ania, koszty krajowe wynikaj ce z przekroczenia ryczałtu wynosz ce go 5 EUR	188	11,50	3,11	2 162,00	584,68	nie
Inne koszty	Badanie w kierunku okre lenia serotypu odpowiednich izolatów, koszty krajowe wynikaj ce z przekroczenia ryczałtu wynosz ce go 15 EUR	131	90,46	24,45	11 850,26	3 202,95	nie
Inne koszty	Badanie laboratoryjne inne ni wymienione w pkt 1 (np. badania paszy i wody)	141	25,52	6,90	3 598,32	972,90	nie
Inne koszty	Odszkodowanie za pasze (tony)	7	1 372,92	371,06	9 610,44	2 597,42	nie
Inne koszty	Unieszkodliwienie odpadów laboratoryjnych (kg)	4 255	2,74	0,74	11 658,70	3 148,70	nie
8. Koszt pobrania próbek							
Koszt pobrania próbek	Koszt pobrania próbek	1 367	1,85	0,50	2 528,95	683,50	tak
OGÓŁEM					82 465,15	22 286,99	
OGÓŁEM (koszty kwalifikowane)					33 634,85	9 090,50	

1) Analiza obejmuje szacunki kosztów ponoszonych w ramach programu. Wszystkie warto ci s podane bez VAT. Koszt programu obliczono wg kursu euro 3,70 zł, zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów z dnia 5 listopada 2013 r. dotycz cymi stosowania jednolitych wska ników makroekonomicznych b d cych podstaw oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. S to szacunkowe koszty, które zostaną dostosowane do wielko ci wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zaka nych zwierz t w ustawie bud etowej na rok 2016.